

Käyttäjälähtöisellä kehittämisellä vaikuttavammat palvelut

Vantaan varhaiskasvatus -case

Sole Askola-Vehviläinen
varhaiskasvatuksen johtaja
Kansallissali
25.3.2015

Vantaa casen 1. ydin:

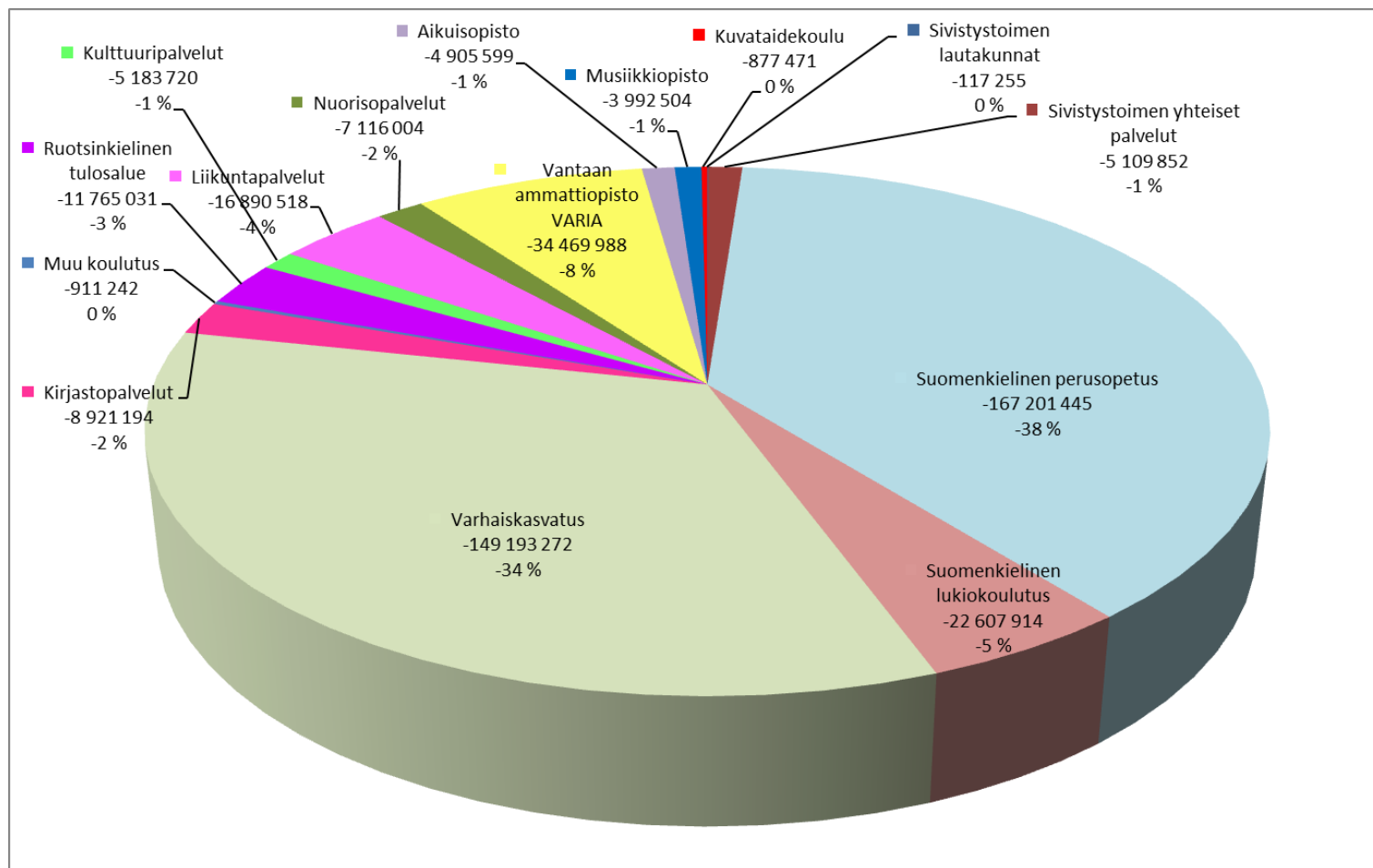
”Tarina keventyneestä varhaiskasvatuspalvelujen palvelurakenteesta, joka on tasapainottanut koko kuntataloutta”

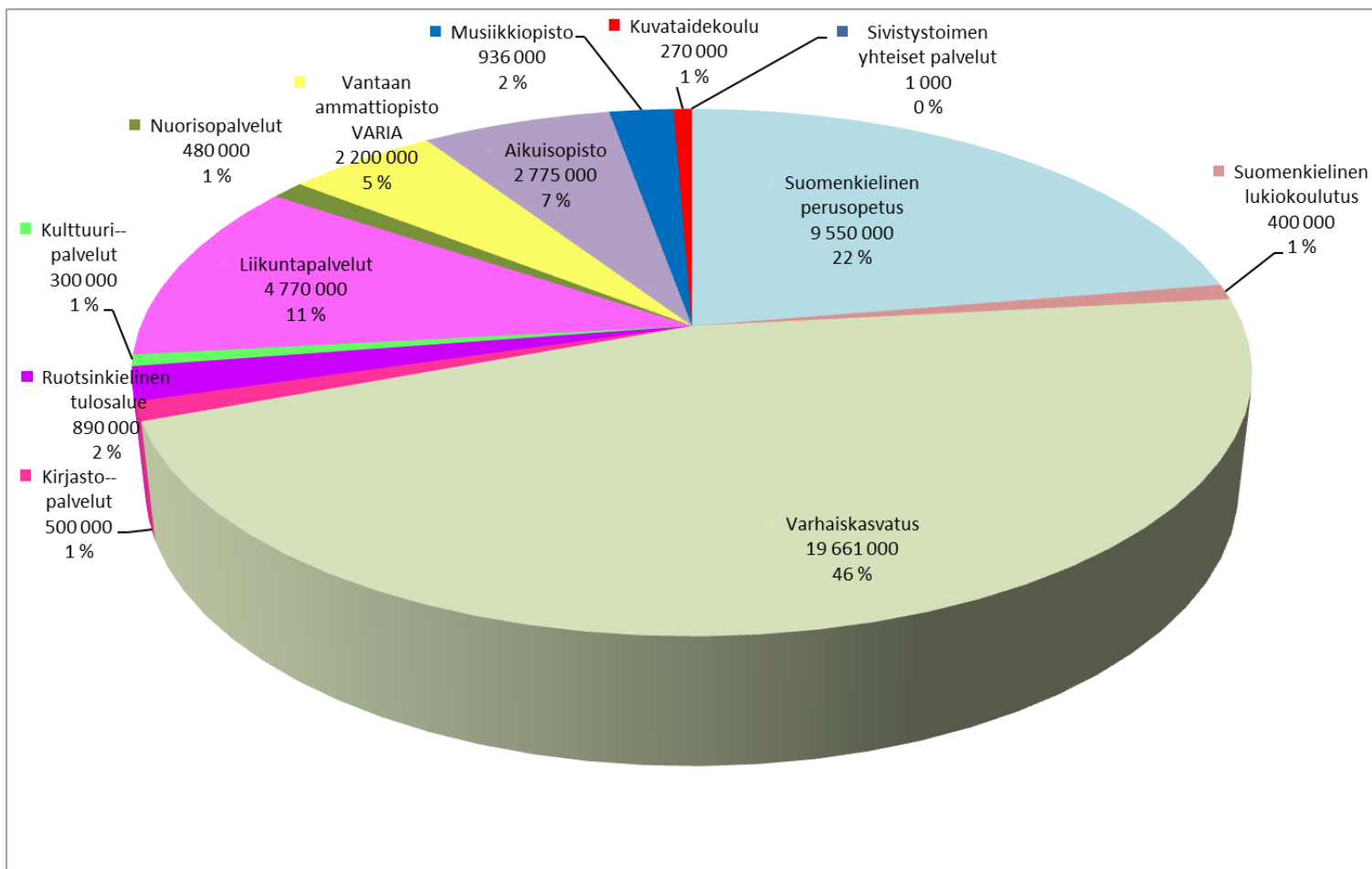
Vantaa casen 2. ydin:

”Tarina entistä monimuotoisimmista ja vaikuttavimmista varhaiskasvatuspalveluista sekä strategisesta valinnasta jatkaa käyttäjälähtöistä yhteissuunnittelua, kokeilua ja palvelujen kehittämistä”

Tulosalueiden toimintamenot KS 2015

Tulosalueiden toimintatulot KS 2015

Lähestymistavat palvelujen suunnitteluun

Lähestymistapa	Suunnittelija	Käyttäjä	Yhteenveto
Asiantuntija-lähtöinen suunnittelu	Kehittää ratkaisuja omaan näkemykseensä pohjautuen.	Tarkistavat ja arvioivat ratkaisun tuotteen lanseerauksen jälkeen.	Asiantuntija edustaa käyttäjää. Luotetaan asiantuntijan ammattitaitoon ja kokemukseen suunnitteluratkaisun luonnissa.
Käyttäjä-keskeinen suunnittelu	Tutkii käyttäjien tarpeita ja toimintaa. Muuntaa käyttäjien tarpeet ja päämäärät suunnitteluratkaisuiksi.	Toimivat suunnittelussa passiivisina tutkimuksen kohteina.	Käyttäjä on tutkimuksen kohde (objekti), jonka tarpeista, käyttäytymisestä ja toiminnasta ollaan kiinnostuneita.
Käyttäjä-lähtöinen suunnittelu	Osallistaa käyttäjiä mukaan suunnitteluun. Muuntaa käyttäjien tarpeet ja päämäärät sekä ideat suunnitteluratkaisuiksi.	Toimivat suunnittelussa tasaveroisina proaktiivisina jäseninä.	Käyttäjä osallistetaan ja osallistuu suunnitteluun tasaveroisena jäsenenä, jolloin käyttäjän rooli muuttuu objektista subjektiksi

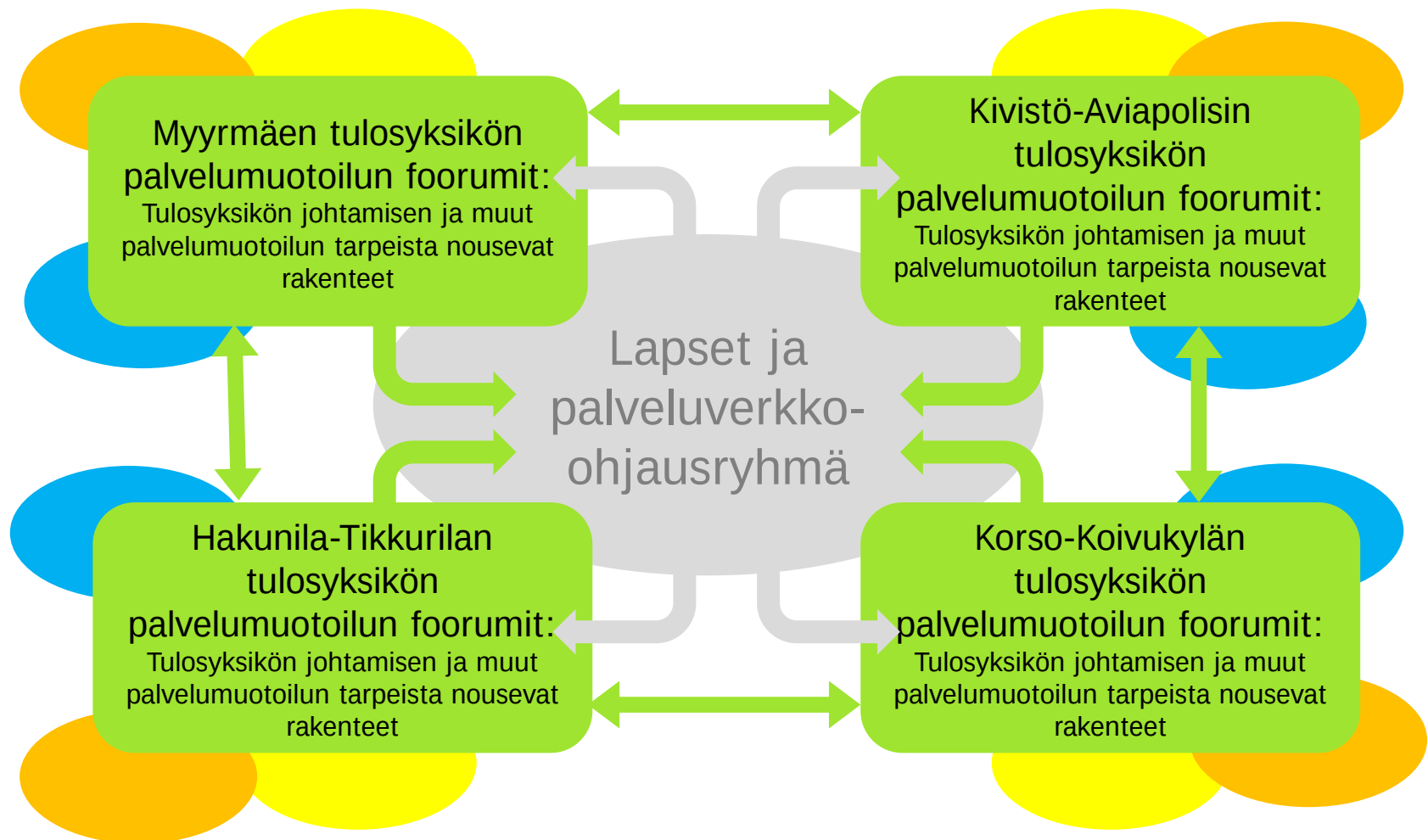
Mikko Koivisto 2012

Lähtökohdat käyttäjälähtöisen suunnittelun taustalla olivat:

- 1) Mitä lisäarvoa ja hyötyä palvelu tuottaa asiakkaan arkeen?
 - Esimerkiksi varhaiskasvatuspalvelu mahdollistaa perheiden työssäkäynnin
- 2) Mitä asiakashyötyjä palvelun käyttämisellä aikaansaadaan?
 - Esimerkiksi lapsi saa pysyviä oppimiskokemuksia vertaisryhmässä

Uusi työskentelytapa: Lapset ja palveluverkkotyö (kevät 2014)

"Lapset ja palveluverkko" -prosessin tavoitteet

- Suunnitella, kehittää ja uudistaa varhaiskasvatuspalveluja käyttäjälähtöisen suunnittelun keinoin yhdessä asiakkaiden, henkilöstön ja asukkaiden (=tulevien asiakkaiden) ja yhteistyökumppaneiden kanssa
 - lapsille hyötyjä palvelujen monimuotoistumisen ja niiden sisällön kehittymisen kautta
- Varautua proaktiivisesti varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön tuomiin muutoksiin
- Kehittää mahdollisia uusia palveluja
- Varmistaa varhaiskasvatuspalvelujen saatavuus ja hyvä laatu myös TVO-olosuhteissa
- Tuottaa arvoa asukkaille yhä monimuotoisempina varhaiskasvatuspalveluina

Asiakasymmärrys

Konseptisuunnittelu

Toteutus

Stefan Moritz 3/05

Yhteissuunnittelu

Palvelun käyttäjät asiantuntijoina

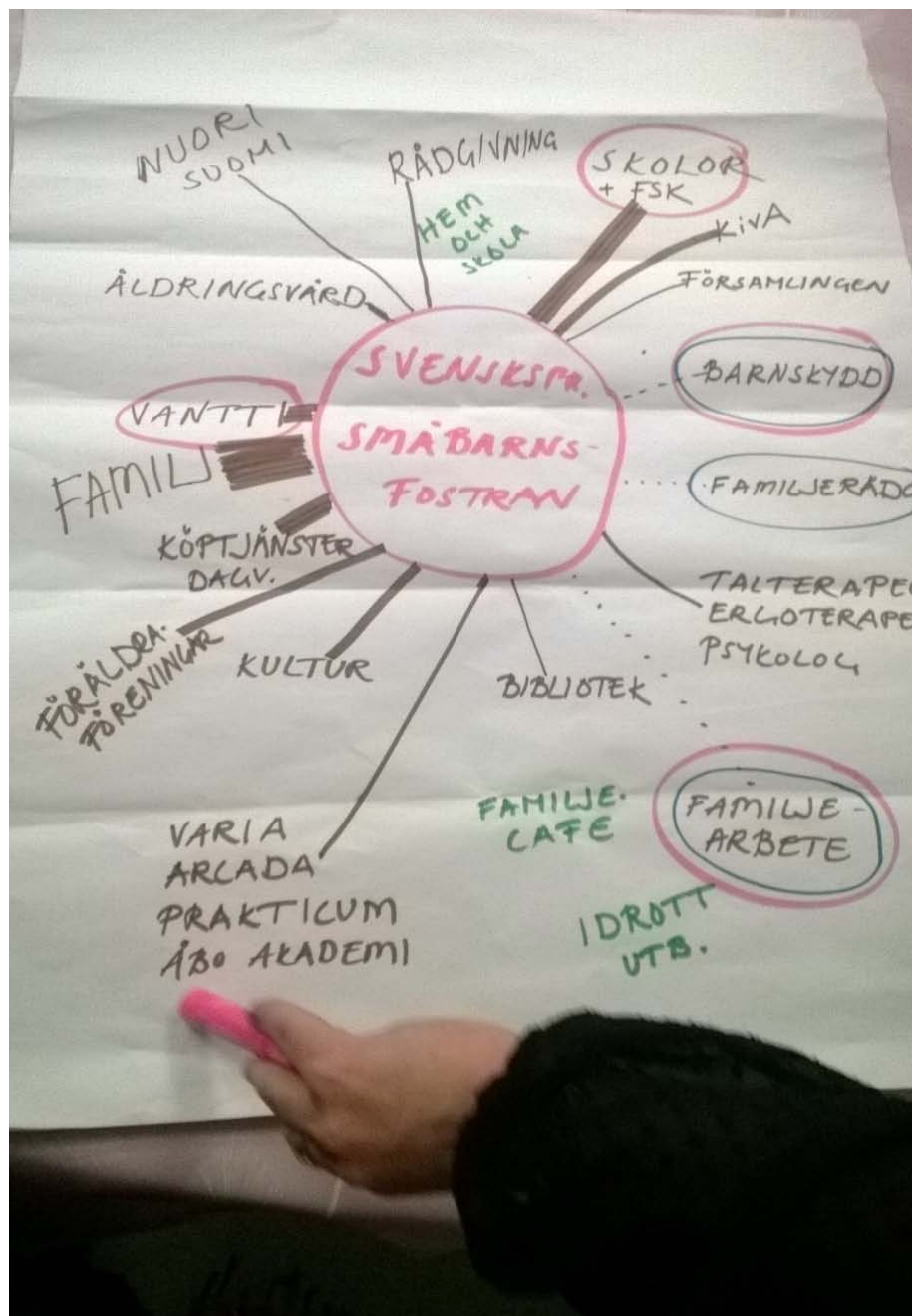

Aineiston kerääminen ja käyttäjien kuuleminen

Ideoiden jakamista ja testaamista

Sidosryhmät

- Yhteistyö
- Kosketuspinnat
- Kehittämiskohteet
- Vahvuudet
- Mahdollisuudet

Sosiaalinen media ja palvelumuotoilu

Lasten Vantaa

Julkaissut Nina Konttinen Lasten Vantaa [?] • 10. huhtikuuta

Kerro se kuvilla, villit ideat ja mitä vielä voimme tehdä yhdessä paremmin... Näistä teemoista on tehty Korso-Koivukylä alueen varhaiskasvatuksen ideakahvila!

Lasten Vantaa

Julkaissut Nina Konttinen Lasten Vantaa [?] • 22. maaliskuuta

Kampaamoleikki on aika kiva leikki!

En tykkääkään • Kommentoi • Jaa

👍 Lasten Vantaa, Mirja Toivonen ja 4 muuta tykkäävät tästä.

Kirjoita kommentti...

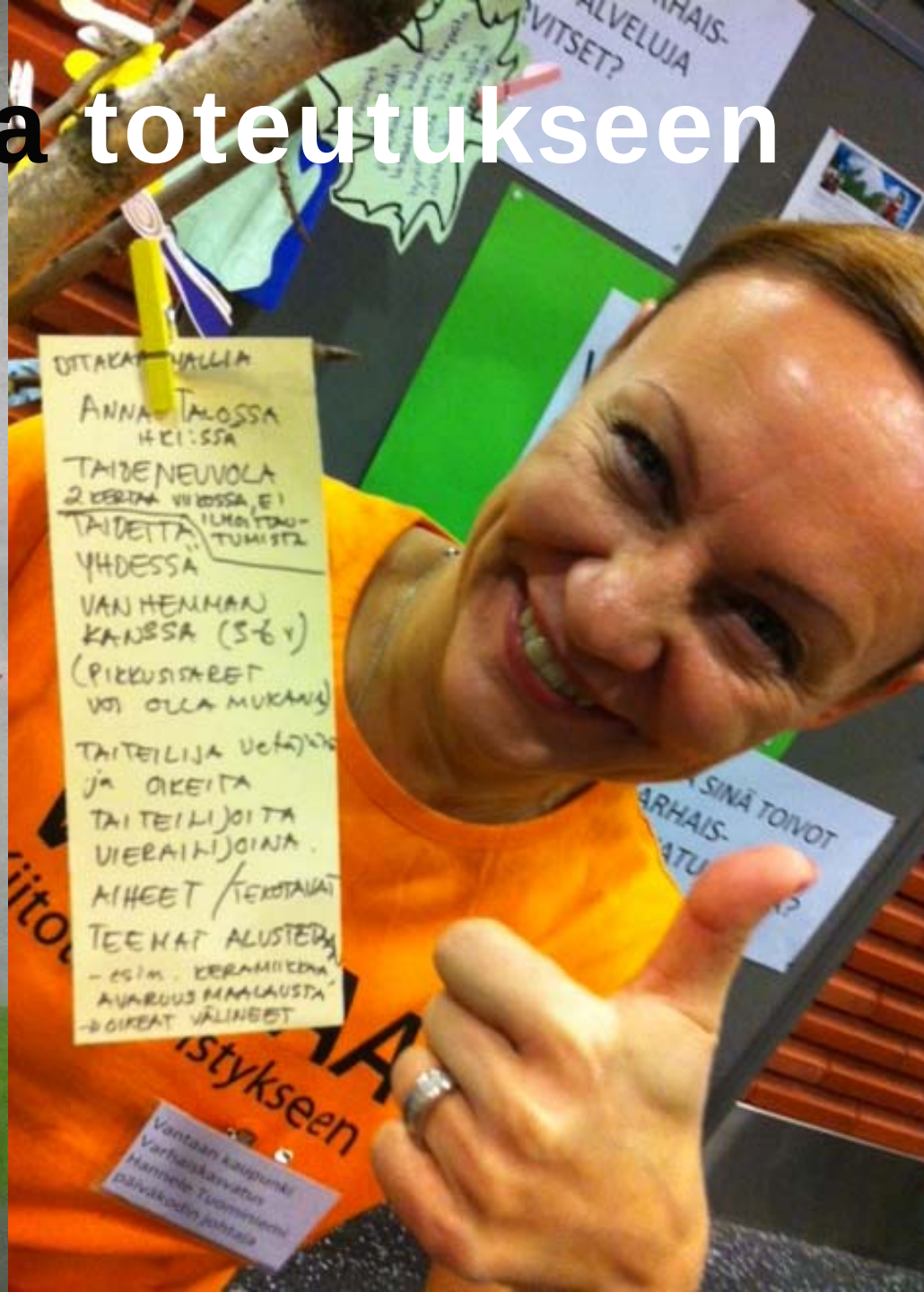
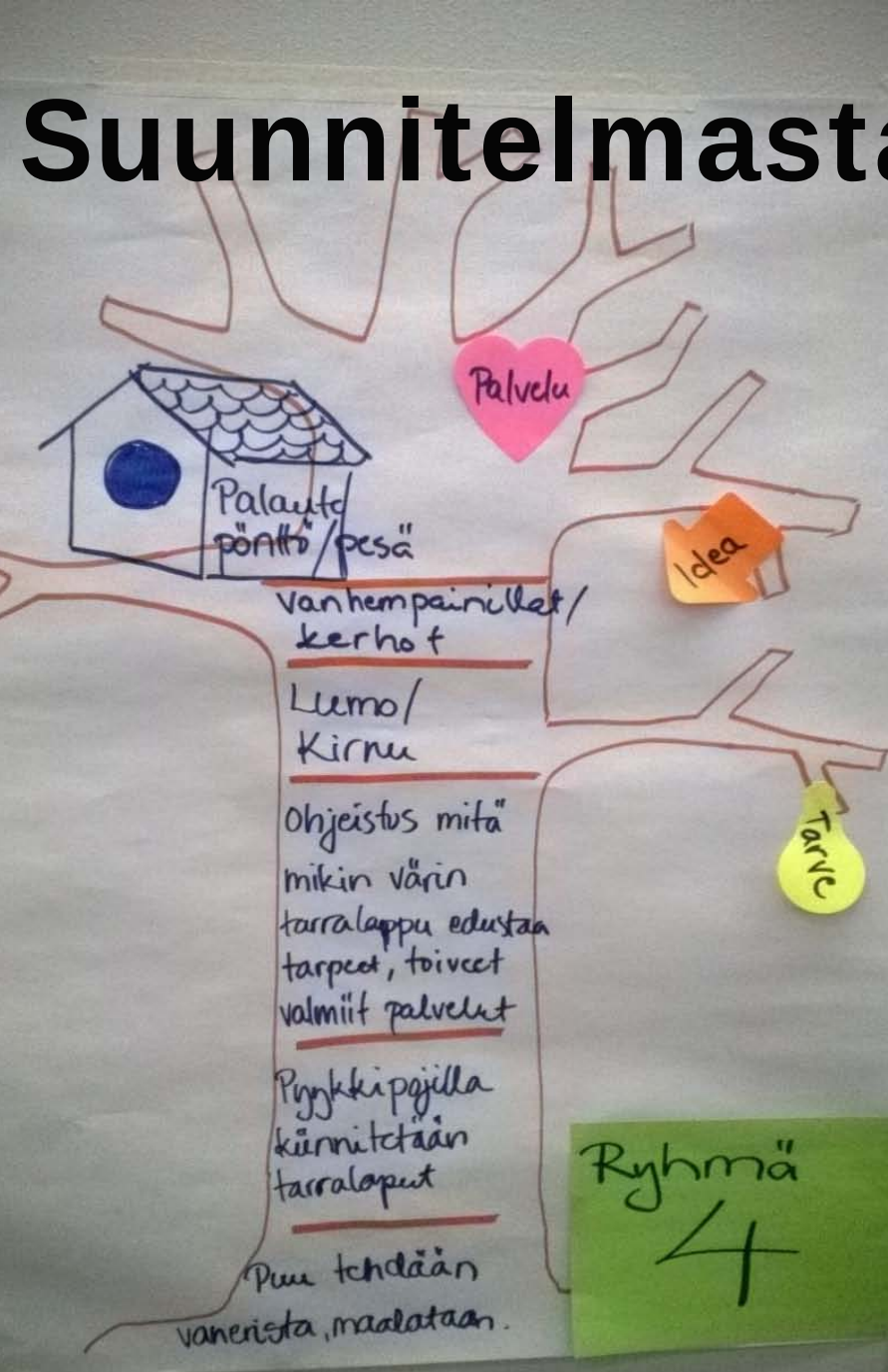
359 henkilöä näki tämän julkaisun

Edistä julkaisua

Ihan huippu ideoita! Kiitos kaikille! Tästä on hyvä jatkaa!

Suunnitelmasta toteutukseen

Käynnistyneet prototyypit 1

Kivistö-Aviapolis

- Kivistön alueella avoin päiväkotikantarelli siirtyi Kanniston nuorisotilaan ja Husaaritien päiväkodista vapautui tiloja päiväkodin kerhotoiminnan käyttöön.
- Avoin päiväkotikantarelli jalkautuu Maitorpan päiväkotiin 2 iltapäivää/ viikko
- Ylästön alueella uusi avoin päiväkotikantarelli 2 krt/viikko Karhuniityn opetustilassa
- Tammiston alueelle luontokerho 2 aamupv/viikko
- Y.E.S päiväkodissa englanninkielinen Y.E.S club 3 aamupv/viikko
- Pakkalassa seurakunnan kerhotilassa aloitti Nalle-kerho 3 aamupäivää/ viikko

Ruotsikielinen varhaiskasvatus

- Vanhempien toive yhteisistä ohjatuista perheille suunnatuista liikuntakerhoista järjestettiin toukokuussa 2014 Tikkurilassa yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa
- Varhaiskasvatuksen ensimmäinen ruotsinkielinen kerho aloitti toimintansa Dickursbyn päiväkodissa lokakuussa 2014
- Avoin päiväkotitoiminta Dickursbyn päiväkodissa 1krt/vko lokakuussa 2014 ja Tammistossa seurakunnan kerhotilassa 1 pv/vko

Uuden toiminnan käynnistyminen on mahdollistunut tilojen yhteiskäytöllä mm seurakunnan ja koululaisten iltapäivätoiminnan kanssa. Palvelujen toiminta-aikoja on sovitettu yhteen muiden palvelujärjestäjien kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Käynnistyneet prototyypit 2

Myyrmäki

- Jönsaksen päiväkodissa luontoesiopetusryhmä
- Ojahaan päiväkodissa kerhotoimintaa 2krt/
- Kaivokselan päiväkodissa kerhotoimintaa 3krt/vko
- Hämeenkylässä luontokerho 2krt/vko
- Luonto-liitto ja Vaskikellon avoin pk. järjestävät kerhotoimintaa 1krt/vko
- Seurakunta ja Niittyvillan avoin pk. järjestävät perhekerhotoimintaa 1krt/vko

Korso-Koivukylä

- Rautpihan päiväkodissa kaksi osapäiväryhmää

Tikkurila-Hakunila

- Muokattu kerhoja siten, että sisarukset voivat olla samaan aikaan kerhossa ja samalla perhe voi valita myös kerhopäivät.
- Jokiniemen päiväkodissa 1krt/vko iltapäivällä vanhempi-lapsi-kerhotoimintaa
- Länsimäkeen Majakkasaaren kerhotaloon kaksi kerhoa lisää , joista toinen viitenä päivänä viikossa (suomi 2 -kielenä painotus)
- Ilolan päiväkodissa kaksi uutta kerhoa 2krt/vko ja 3krt/vko
- 2-vuotiaille luontokerho asukaspuisto Neliapilassa
- Yli 2-vuotiaille kaksi uutta Satulipas-kerhoa avoin pk. Ukko-Pekan yhteydessä

Miksi varhaiskasvatus onnistui palvelumuotoilu prosessissa? Tulos= 23 käynnistynyttä uutta palvelua

Vaikutusten arviointia varhaiskasvatuspalveluihin

- Aikaisemmin palvelujärjestelmämme pakotti perheet tietynlaisiin valintoihin, jossa kasvatusvastuu oli korostuneesti varhaiskasvatuksella
- Tietoisuuden lisääntyminen varhaiskasvatuspalvelun pedagogisesta sisällöstä vahvistunut
- Palvelujen paranemisen indikaattorina kerhotoiminta erittäin suosittua ja kerhoihin on jonoa
- Asiakaslupauksena hoitopaikkatakuu luo luottamusta perheille
- Seuraava haaste työskentely maahanmuuttajaperheiden kanssa

Vaikutusten arviointia organisaatiomme toimintakulttuuriin

- Tulimme tietoisemmiksi riskistä, että julkinen sektori voi kärsiä jäykkyydestä ja rohkeuden puutteesta mitä tulee ratkaisujen toteutukseen
- Vapautti työntekijöiden voimavaroja tulosalueen käyttöön
- Luovuus on tunnistettu tärkeäksi voimavaraksi, erehtyminen ja kokeilu sallittua
- Luotamme siihen, että löydämme ratkaisuja yhdessä kuntalaisten kanssa!

- Olemme arvostettuja talouden hyvästä hoitamisesta Vantaalla
- Eri organisaatotasojen välinen osallistava toimintatapa laajentunut ja levinnyt organisaatiossa
- Tulosaluepäivät, strategiapäivät, teemaan liittyvät workshopit toteutetaan osallistamalla työntekijöitä organisaation kaikilta tasoilta

Taloudellisten vaikutusten arviointia

- Varhaiskasvatuksen kevyemmät palvelut tarinasta onnistumistarina, jonka vaikutus jatkunut vuoteen 2014 saakka
- Vantaan varhaiskasvatus pysynyt talousarviossa vuodesta 2010
- Palvelujen käyttökulttuuri muuttunut kevyempään suuntaan, mikä tärkeää hyvinvointipalvelujen rahoitusta koskevan kestävyysvajeen torjunnassa
- Kokopäivähoidossa olevien lasten osuus vähentynyt 2% vuodesta 2013 (226 lasta)
- Lasten määrä varhaiskasvatuksen kerhoissa kasvanut 35% vuoden 2013 joulukuusta (593 lasta) vuoden 2014 joulukuuhun (800 lasta)

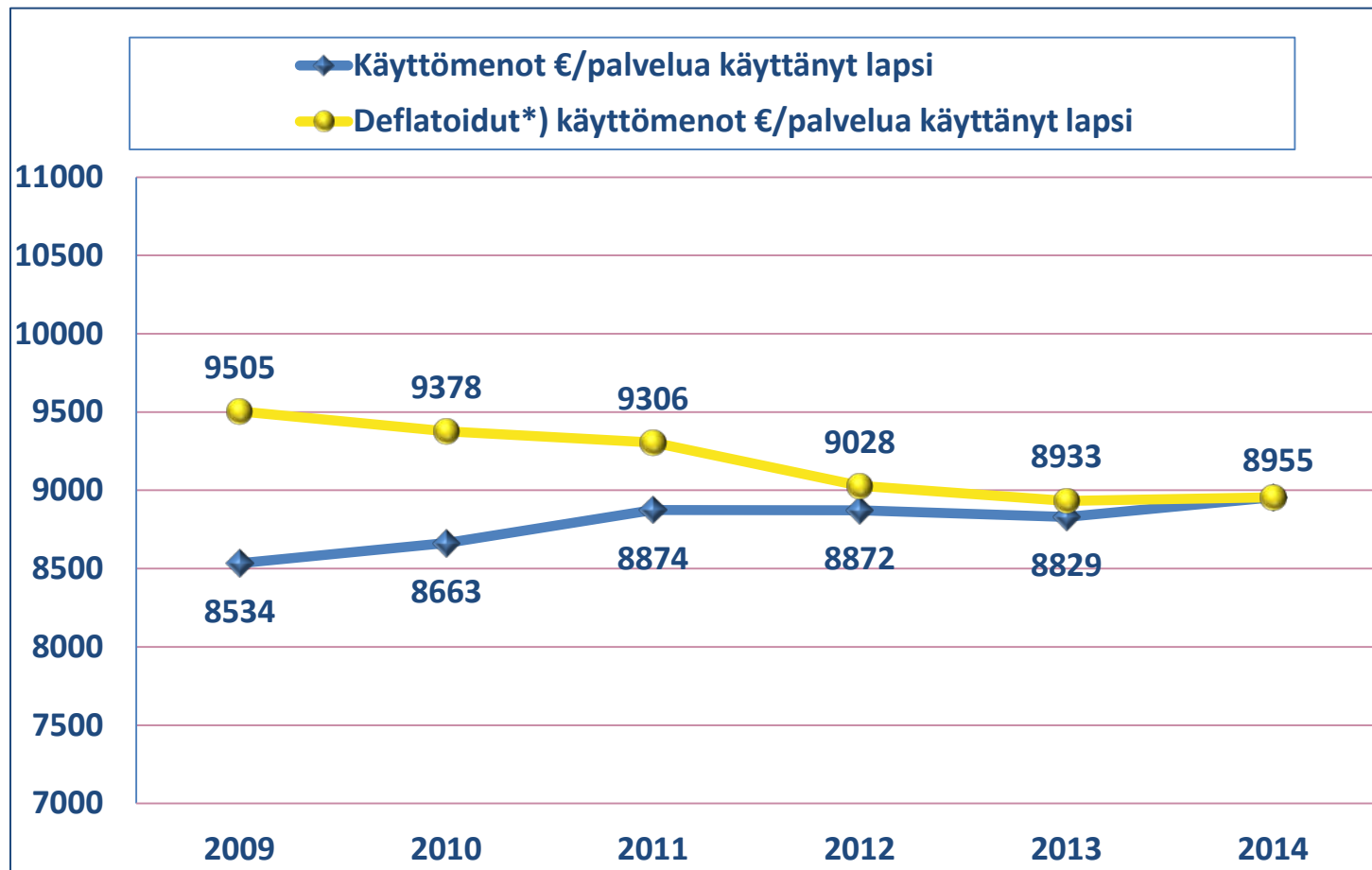
- Kotona olevien vanhempien lasten käyttämien hoitopäivien määrä pudonnut 2% vuodesta 2013, joka tuonut säästöä 91 000€ vuoden 2014 aikana
- Työntekijöille mahdollisuus tavanomaista lyhyempään työaikaan oman elämäntilanteen mukaisesti sekä mahdollisuus palkattomiin lomiin

Kunnallisten päiväkotien vuosikustannukset laskennallista lasta¹⁾ kohden sekä muutos vuodesta 2013

		Muutos, €	<i>Muutos</i> %	<i>Muutos</i> %, defl.
Helsinki	10 120	87	0,9	-0,7
Espoo	10 840	312	3,0	1,3
Vantaa	9 323	101	1,1	-0,5
Turku	10 377	287	2,8	1,2
Tampere	9 393	-142	-1,5	-3,0
Oulu	9 363	635	7,3	5,6
Kuusikko	9 953	159	1,6	0,0

1) Laskennallinen lapsi ks. Lasten päivähoidon määritelmät ja perusteet vuoden 2013 tietojen keruulle. Lasten määrä on vuosien 2012 ja 2013 joulukuun keskiarvo lukuun ottamatta Oulua, jonka osalta lasten määrä on kuntaliitoksesta johtuen 31.12.2013 lukumäärä.

Kustannusten muutos 2009-2014

*)Tilastokeskus: Julkisen talouden hintaindeksi sosiaalitoimelle 2005=100

Tuottavuuskehityksen kestävimmmät ratkaisut syntyvät suunnittelemalla ja toimimalla yhdessä asiakkaiden ja työntekijöiden kanssa

25.3.2015